

Færdselsstyrelsen
Sorsigvej 35
6760 Ribe

Telefon: 7221 8899
E-mail: info@fstyr.dk
Web: www.fstyr.dk

Sagsnr.: 2022-224719
27-03-2023

Vejledning om kontrol af arbejdstids- bestemmelserne

1. Indledning	5
1.1. Opbygning	5
2. Regelgrundlaget	6
2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren.....	6
2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter	6
2.3. Bekendtgørelse om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport.....	6
3. Anvendelsesområde	7
3.1. Afgrænsningen mellem mobil lønmodtager og selvstændig vognmand	7
3.2. Deltagelse i vejtransportaktiviteter som er omfattet af køre- og hviletidsforordningen ..	8
4. Definitioner.....	9
4.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	9
4.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	9
5. Sanktioner	10
5.1. Sanktioner	10
5.1.1. Bødesanktioner	10
5.1.2. Sanktionstolerance	12
5.1.3. Særlige undtagelsesmuligheder i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere.....	12
6. Gennemgang af reglerne i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.....	12
6.1. Gennemsnitlig ugentlig arbejdstid	12
6.1.1. Reglen.....	12
6.1.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	12
6.1.1.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	13
6.1.2. Definitioner	13
6.1.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	13
6.1.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	13
6.1.3. Beregningen	13
6.1.3.1. Mobile lønmodtagere	13
6.1.3.2. Selvstændige vognmænd.....	14
6.1.4. Sanktioner	14
6.2. Maksimal ugentlig arbejdstid	15
6.2.1. Reglen.....	15
6.2.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	15
6.2.1.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	15

6.2.2. Definitioner	15
6.2.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	15
6.2.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	15
6.2.3. Beregningen	16
6.2.3.1. Mobile lønmodtagere	16
6.2.3.2. Selvstændige vognmænd	16
6.2.4. Sanktioner	17
6.3. Afholdelse af pauser	17
6.3.1. Reglen	17
6.3.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	17
6.3.1.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	17
6.3.2. Definitioner	18
6.3.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	18
6.3.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	18
6.3.3. Beregningen	18
6.3.3.1. Mobile lønmodtagere	18
6.3.3.2. Selvstændige vognmænd	19
6.3.4. Sanktioner	20
6.4. Natarbejde	21
6.4.1. Reglen	21
6.4.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	21
6.4.1.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	21
6.4.2. Definitioner	21
6.4.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	21
6.4.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	22
6.4.3. Beregningen	22
6.4.3.1. Mobile lønmodtagere	22
6.4.3.2. Selvstændige vognmænd	22
6.4.4. Sanktioner	23
7. Krav til registrering af arbejdstid samt opbevaring og udlevering af oplysninger om registreret arbejdstid	23
7.1. Reglen	23
7.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	23
7.1.2. Køre- og hviletidsbekendtgørelsen	24
7.1.3. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	24
7.2. Definitioner	24

7.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere	24
7.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd	24
7.3. Hvad skal registreres som arbejdstid	24
7.3.1. Mobile lønmodtagere.....	24
7.3.2. Selvstændige vognmænd	25
7.4. Sanktioner	26

1. Indledning

Denne vejledning er udarbejdet til brug for kontrollen med arbejdstidsbestemmelserne i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter, og vedrører kun kontrol, der foretages inden for Danmarks grænser.

Kontrol med arbejdstidsbestemmelserne udføres dels som vejkontrol, dels som virksomhedskontrol.

Vejkontrol foretages af politiet ved rutinemæssige eller målrettede standsninger af køretøjer.

Virksomhedskontrol foretages af Færdselsstyrelsen ved indkaldelse af data og/eller diagramark fra virksomheder, der udtages til kontrol. Kontrollen kan foregå både i Færdselsstyrelsens lokaler og i virksomhedens lokaler. Der er tale om en administrativ kontrol. Det betyder bl.a., at der ved konstatering af overtrædelser hos virksomheden vil blive foretaget partshøring af virksomheden. Ved overtrædelser, der kan give anledning til sanktioner, vil sagen blive oversendt til politiet med anmodning om, at der indledes strafferetlig forfølgning.

Vejledningen beskriver bl.a. beregningen af gennemsnitlig og maksimal ugentlig arbejdstid, pauser og natarbejde i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter, og kravene i samme lov og bekendtgørelse til registrering og opbevaring af arbejdstid.

Endvidere beskriver vejledningen gældende tolerancegrænser og sanktioner ved overtrædelser.

Vejledningen er udarbejdet i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet, idet lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren hører under Beskæftigelsesministeriets ressort.

Vejledningen er offentlig tilgængelig på www.fstyr.dk, og bliver ajourført løbende af Færdselsstyrelsen i takt med, at yderligere fortolkningsbidrag måtte blive fastlagt af bl.a. EU-Kommissionen og domstolene.

1.1. Opbygning

Afsnit 2 indeholder en kort beskrivelse af regelgrundlaget.

Afsnit 3 indeholder en beskrivelse af anvendelsesområdet for lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter.

Afsnit 4 indeholder definitioner af begreber, der anvendes i forbindelse med kontrollen af arbejdstidsbestemmelserne.

Afsnit 5 indeholder en kort omtale af sanktionerne ved overtrædelse af lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter.

Afsnit 6 indeholder en gennemgang af de bestemmelser i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter, der vedrører gennemsnitlig og maksimal

ugentlig arbejdstid, pauser og natarbejde. Gennemgangen af de enkelte bestemmelser indeholder en beskrivelse af beregningen, tolerancer og sanktioner.

Afsnit 7 indeholder en gennemgang af de bestemmelser i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren, bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter og køre- og hviletidsbekendtgørelsen, der vedrører krav til registrering af arbejdstid samt opbevaring og udlevering af oplysninger om registreret arbejdstid.

2. Regelgrundlaget

Som en del af EU's vejpakke, som blev vedtaget i juli 2020, er der med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/1057 af 15. juli 2020 om fastsættelse af særlige regler med hensyn til direktiv 96/71/EF og direktiv 2014/67/EU om udstationering af førere i vejtransportsektoren og om ændring af direktiv 2006/22/EF, for så vidt angår håndhævelseskravene, og af forordning (EU) nr. 1024/2012 vedtaget ændringer i kontroldirektivet. Med ændringerne udvides den eksisterende vej- og virksomhedskontrol, således at der indføres krav om kontrol af en række bestemmelser i direktiv 2002/15/EF (herefter vejtransportdirektivet om arbejdstid).

2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren

Vejtransportdirektivet om arbejdstid er i forhold til mobile lønmodtagere implementeret i lov nr. 395 af 1. juni 2005 om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren (herefter lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere). Loven indeholder materielle regler om arbejdstid, pauser og natarbejde for mobile lønmodtagere og krav til registrering af arbejdstid og opbevaring af de registrerede oplysninger herom. Selvstændige vognmænd er ikke omfattet af lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere.

Ved lov nr. 639 af 18. maj 2022 om ændring af lov om godskørsel, lov om buskørsel, og lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren indføres der myndighedskontrol med gennemsnitlig og maksimal ugentlige arbejdstid, pauser og natarbejde for mobile lønmodtagere. Dette sker ved en udvidelse af den eksisterende vej- og virksomhedskontrol på køre- og hviletidsområdet, der udføres af henholdsvis politiet, for så vidt angår vejsidekontrollen, og af Færdselsstyrelsen for så vidt angår virksomhedskontrollen.

2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter

Vejtransportdirektivet om arbejdstid er i forhold til selvstændige vognmænd implementeret med hjemmel i gods- og buskørselsloven ved bekendtgørelse nr. 450 af 11. maj 2012 om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter (herefter bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd). Bekendtgørelsen indeholder materielle regler om arbejdstid, pauser og natarbejde for selvstændige vognmænd og krav til registrering af arbejdstid samt opbevaring og udlevering af oplysninger om registreret arbejdstid.

2.3. Bekendtgørelse om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport

I bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport med senere ændringer (herefter køre- og hviletidsbekendtgørelsen) fastsættes de administrative bestemmelser om vej- og virksomhedskontrollen med gennemsnitlig og maksimal ugentlig arbejdstid, pauser og natarbejde samt om udlevering af oplysninger om registreret arbejdstid.

Det fremgår af køre- og hviletidsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, at der i *virksomhedskontrollen* foretages kontrol med overholdelse af lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, samt at der i *vejkontrollen* foretages

kontrol med overholdelse af bestemmelsen om pauser i § 4, stk. 1-3, i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere og § 4, stk. 1-3, i bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.

Det betyder, at der i virksomhedskontrollen foretages kontrol med overholdelse af reglerne om gennemsnitlig og maksimal ugentlig arbejdstid, pauser og natarbejde, og at der i vejkontrollen alene foretages kontrol med overholdelse af reglerne om pauser.

Endvidere fremgår det af køre- og hviletidsbekendtgørelsens § 1, stk. 3, at der foretages kontrol med overholdelse af lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, hvis der i vej- eller virksomhedskontrollen konstateres mange eller alvorlige overtrædelser af køre- og hviletidsforordningen eller takografforordningen.

Det betyder, at jo mere alvorlige overtrædelser jo færre skal der til, før der foretages en arbejdstidskontrol.

Det betyder også, at det alene er ved de vej- og virksomhedskontroller, hvor der konstateres mange eller alvorlige overtrædelser af køre- og hviletidsforordningen eller takografforordningen, at der vil blive foretaget en arbejdstidskontrol.

Arbejdstidskontrollen målrettes således en virksomhed, hvis en eller flere af dens førere løbende eller i alvorlig grad har overtrådt køre- og hviletidsforordningen eller takografforordningen.

Det fremgår desuden af køre- og hviletidsbekendtgørelsens § 1, stk. 4, 1. og 2. pkt., at kontrolperioden for kontrol med arbejdstid ved vejkontrollen er den pågældende dag, hvor føreren (den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand) standses og de foregående 28 dage og ved den administrative kontrol med virksomheder 1 måned. Ved kontrol med den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid vil kontrolperioden dog svare til referenceperioden for den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid.

Endelig fremgår det af køre- og hviletidsbekendtgørelsens § 1, stk. 4, 3. pkt., at kontrol med arbejdstid ved vejkontrollen skal begrænses til aspekter, der kan kontrolleres effektivt ved hjælp af takograf.

3. Anvendelsesområde

3.1. Afgrænsningen mellem mobil lønmodtager og selvstændig vognmand

Det fremgår af § 1, stk. 1, i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere, at loven finder anvendelse for mobile lønmodtagere, der deltager i vejtransportaktiviteter, som er omfattet af køre- og hviletidsforordningen eller, hvis denne ikke finder anvendelse, af AETR-overenskomsten.

Ved en lønmodtager forstås ifølge lovens § 2, stk. 1, en person, der modtager vederlag for personligt arbejde i tjenesteforhold.

Ved en mobil lønmodtager forstås ifølge lovens § 2, stk. 2, en lønmodtager, som er en del af det kørende personale, og som beskæftiges af en virksomhed, der for fremmed eller egen regning udfører personbefordring ad vej eller vejgodstransport.

Det fremgår af § 1 i bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, at bekendtgørelsen finder anvendelse for mobile selvstændige vognmænd, der deltager i vejtransportaktiviteter, som er omfattet af køre- og hviletidsforordningen eller, hvis denne ikke finder anvendelse, af AETR-overenskomsten.

Ved selvstændig vognmand forstås ifølge bekendtgørelsens § 2, stk. 1, enhver person, hvis erhvervsmæssige hovedaktivitet er at udføre erhvervsmæssig personbefordring ad vej eller

vejgodstransport for fremmed regning i henhold til en fællesskabstilladelse eller enhver anden erhvervsmæssig bemyndigelse til at udføre den nævnte transport, og som arbejder for egen regning og ikke er bundet til en arbejdsgiver ved ansættelseskontrakt eller noget andet arbejdsmæssigt hierarkisk afhængighedsforhold, som frit kan tilrettelægge den pågældende erhvervsaktivitet, og hvis indkomst afhænger direkte af overskuddet, og som alene eller i samarbejde med andre selvstændige vognmænd frit kan have erhvervsmæssige forbindelse med flere kunder.

Eksempler:

En ejer af en enkeltmandsvirksomhed vil være omfattet af bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, hvis han deltager i vejtransportaktiviteter, som er omfattet af køre- og hviletidsforordningen. Dette er også tilfældet, hvis ejeren kun lejlighedsvis udfører kørsel.

En direktør i et anpartsselskab, som er eneanpartshaver (eneejer), vil være omfattet af bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, hvis han deltager i vejtransportaktiviteter, som er omfattet af køre- og hviletidsforordningen. Dette er også tilfældet, hvis direktøren kun lejlighedsvis udfører kørsel.

3.2. Deltagelse i vejtransportaktiviteter som er omfattet af køre- og hviletidsforordningen

Det fremgår af § 1 i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere, at loven gælder for mobile lønmodtagere, der deltager i vejtransportaktiviteter, som er omfattet af køre- og hviletidsforordningen eller, hvis denne ikke finder anvendelse, af AETR-overenskomsten.

Tilsvarende fremgår det af § 1 i bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, at bekendtgørelsen gælder for mobile selvstændige vognmænd, der deltager i vejtransportaktiviteter, som er omfattet af køre- og hviletidsforordningen eller, hvis denne ikke finder anvendelse, af AETR-overenskomsten.

Deltagelse i de vejtransportaktiviteter, der er reguleret i køre- og hviletidsforordningen, er således afgørende for, om en mobil lønmodtager eller selvstændig vognmand er omfattet af henholdsvis loven eller bekendtgørelsen.

Anvendelsesområdet for køre- og hviletidsforordningen er gennemgået i Færdselsstyrelsens "Vejledning om reglerne på køre- og hviletidsområdet". Færdselsstyrelsens "Vejledning om reglerne på køre- og hviletidsområdet" er offentlig tilgængelig på www.fstyr.dk.

Undtaget kørsel

I køre- og hviletidsforordningen artikel 3, samt i køre- og hviletidsbekendtgørelsens § 2, er der en række bestemmelser, hvorefter køretøjer eller bestemte transportere undtages fra køre- og hviletidsforordningens anvendelsesområde. Kørsel i sådanne køretøjer eller i forbindelse med sådanne transportere omtales i denne vejledning som "undtaget-kørsel". En detaljeret gennemgang af forordningens undtagelsesbestemmelser og de nationalt fastsatte undtagelser findes i Færdselsstyrelsens "Vejledning om undtagelser fra køre- og hviletidsforordningen", der er offentlig tilgængelig på www.fstyr.dk.

Mobile lønmodtagere, der udelukkende deltager i vejtransportaktiviteter, der i medfør af køre- og hviletidsforordningens artikel 3, eller køre- og hviletidsbekendtgørelsens § 2, er undtaget fra køre- og hviletidsforordningens anvendelsesområde, er ikke omfattet af lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere, men derimod af lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet samt af arbejdsmiljølovgivningens bestemmelser om hvileperiode og fridøgn. Tilsvarende er selvstændige vognmænd, der udelukkende deltager i vejtransportaktiviteter, der i medfør af køre- og hviletidsforordningens artikel 3, eller køre- og hviletidsbekendtgørelsens § 2, er undtaget fra køre- og hviletidsforordningens anvendelsesområde, ikke omfattet af bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.

For så vidt angår kontrollen med mobile lønmodtagere eller selvstændige vognmænd der udfører "blandet kørsel", det vil sige både kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen og kørsel undtaget herfra, vil dette nærmere blive gennemgået under de bestemmelser, hvor problemstillingen er relevant.

4. Definitioner

4.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

"Lønmodtager" (§ 2, stk. 1): En person, der modtager vederlag for personligt arbejde i tjenesteforhold.

"Mobil lønmodtager" (§ 2, stk. 2): En lønmodtager, som er en del af det kørende personale, og som beskæftiges af en virksomhed, der for fremmed eller egen regning udfører personbefordring ad vej eller vejgodstransport.

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor lønmodtageren er på sin arbejdsplads og står til arbejdsgiverens disposition under udførelse af sin beskæftigelse eller sine opgaver. Pauser, hviletid og rådighedstid som defineret i stk. 4, medregnes ikke til arbejdstiden, hvis arbejdsmarkedets parter ikke via kollektiv overenskomst har indgået aftale om kompensation for eller begrænsning af rådighedstid.

"Rådighedstid" (§ 2, stk. 4): Andre tidsrum end pauser og hviletid, hvor den mobile lønmodtager ikke skal forblive på sin arbejdsplads, men skal være parat til at udføre arbejdsopgaver, herunder at genoptage kørslen, ved en eventuel anmodning herom. For at et tidsrum kan betragtes som rådighedstid, er det en betingelse, at den mobile lønmodtager på forhånd har kendskab til placeringen af disse tidsrum og den forventede varighed heraf. For mobile lønmodtagere, der kører i hold, er den tid, der under kørslen tilbringes ved siden af føreren eller i køje, rådighedstid.

"Natperiode" (§ 2, stk. 5): Tidsrummet mellem kl. 01.00 og 05.00, medmindre det ved kollektiv overenskomst er fastsat, at et andet tidsrum på 4 timer mellem kl. 00.00 og 07.00 skal betragtes som natperiode.

"Natarbejde" (§ 2, stk. 6): Alt arbejde, der udføres i natperioden.

4.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

"Selvstændig vognmand" (§ 2, stk. 1): Enhver person, hvis erhvervsmæssige hovedaktivitet er at udføre erhvervsmæssig personbefordring ad vej eller vejgodstransport for fremmed regning i henhold til en fællesskabstilladelse eller enhver anden erhvervsmæssig bemyndigelse til at udføre den nævnte transport, og som arbejder for egen regning og ikke er bundet til en arbejdsgiver ved ansættelseskontrakt eller noget andet arbejdsmæssigt hierarkisk afhængighedsforhold, som frit kan tilrettelægge den pågældende erhvervsaktivitet, og hvis indkomst afhænger direkte af overskuddet, og som alene eller i samarbejde med andre selvstændige vognmænd frit kan have erhvervsmæssige forbindelse med flere kunder.

"Arbejdsplads" (§ 2, stk. 2): Det sted, hvor det primære forretningssted for den virksomhed, som den selvstændige vognmand udfører sin virksomhed fra, er beliggende, herunder virksomhedens sekundære forretningssteder, og det køretøj, som den selvstændige vognmand bruger ved udførelse af sit arbejde samt et hvert andet sted, hvor de aktiviteter, der er forbundet med gennemførelsen af en transport, foregår.

"Arbejdstid": Det tidsrum, hvor den selvstændige vognmand er på sin arbejdsplads og udfører sin beskæftigelse eller sine opgaver bortset fra generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til den pågældende transport. Der er navnlig tale om følgende aktiviteter:

- 1) Kørsel,
- 2) På- og aflæsning,
- 3) Hjælp i forbindelse med passagerers ind- og udstigning af køretøjet,
- 4) Rengøring og teknisk vedligeholdelse,
- 5) Ethvert andet arbejde, der har til formål at sikre køretøjets, lastens og passagerernes sikkerhed eller at opfylde lov- eller forskriftsmæssige forpligtelser, der specifikt knytter sig til den pågældende transport, herunder opsyn med på- og aflæsning, administrative formaliteter med politi, toldvæsen, indrejsemyndigheder osv.

"Natperiode" (§ 2, stk. 4): Ethvert tidsrum på mindst 4 timer mellem kl. 00.00 og kl. 07.00.

"Natarbejde" (§ 2, stk. 5): Alt arbejde, der udføres i natperioden.

5. Sanktioner

Dette afsnit indeholder en kort generel beskrivelse af bødesanktioner og tolerancegrænser ved overtrædelser af lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.

I forbindelse med gennemgangen af de enkelte bestemmelser vil bødesanktioner og tolerancegrænser ligeledes blive beskrevet.

5.1. Sanktioner

Straffebestemmelser vedrørende konstaterede overtrædelser af arbejdstidsbestemmelserne findes i § 8 i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere, og § 6 i bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.

5.1.1. Bødesanktioner

Det gældende sanktionssystem i sager om overtrædelse af lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd blev indført ved lov nr. 639 af 18. maj 2022 om ændring af lov om godskørsel, lov om buskørsel, og lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren.

Sanktionssystemet tager hensyn til overtrædelsernes grovhed. Dette sker med afsæt i Kommissionens forordning (EU) 2016/403 af 18. marts 2016 om udbygning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1071/2009 for så vidt angår klassificering af alvorlige overtrædelser af Unionens regler, som kan medføre, at en vejtransportvirksomhed ikke opfylder vandelskravet, og om ændring af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/22/EF.

I Kommissionens forordning er bestemmelserne i vejtransportdirektivet om arbejdstid, og dermed bestemmelserne i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, kategoriseret som enten en alvorlig overtrædelse (SI) eller en meget alvorlig overtrædelse (VSI).

Følgende bødesanktioner gælder i sager om overtrædelse af lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd:

Overtrædelser kategoriseret som alvorlig overtrædelse (SI):

- Mobil lønmodtager: 1.000 kr. pr. overtrædelse
- Virksomhed/selvstændig vognmand: 2.000 kr. pr. overtrædelse

Overtrædelser kategoriseret som meget alvorlig overtrædelse (VSI):

- Mobil lønmodtager: 3.000 kr. pr. overtrædelse

- Virksomhed/selvstændig vognmand: 6.000 kr. pr. overtrædelse

En alvorlig overtrædelse kan f.eks. være overskridelse af bestemmelsen om den maksimale ugentlige arbejdstid på 60 timer ved i en uge at have arbejdet mellem 65 timer og 69 timer og 59 minutter.

En meget alvorlig overtrædelse kan f.eks. være overskridelse af bestemmelsen om den maksimale ugentlige arbejdstid på 60 timer ved i en uge at have arbejdet 70 timer eller derover.

Ved lov nr. 639 af 18. maj 2022 er der endvidere indført et bødeloft for den mobile lønmodtagers samlede bøde i forbindelse med overtrædelser af køre- og hviletidsforordningen, takografforordningen, køre- og hviletidsbekendtgørelsen og lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere. Der er således indført et fælles bødeloft for overtrædelse af køre- og hviletidsreglerne og arbejdstidsreglerne.

En mobil lønmodtagers samlede bøde i en kontrolperiode kan maksimalt udgøre 30.000 kr. I de tilfælde, hvor bødeloftet finder anvendelse for den mobile lønmodtager, kan virksomhedens samlede bøde maksimalt udgøre 60.000 kr. pr. mobil lønmodtager. Hvor bødeloftet allerede er nået for bøder for overtrædelse af køre- og hviletidsreglerne i en kontrolperiode, skal bøder for overtrædelse af arbejdstidsreglerne i samme periode således ikke udmåles. Hvis bødeloftet derimod ikke allerede er nået for bøder for overtrædelse af køre- og hviletidsreglerne i en kontrolperiode, skal bøder for overtrædelse af arbejdstidsreglerne højst udmåles til en bøde, der udgør differencen mellem bøden for køre- og hviletidsreglerne og bødeloftet fastsat i relation til disse overtrædelser i færdselsloven § 118 a, stk. 5. Der henvises i øvrigt til 2021/1 BTL 160.

Bødeloftet finder ikke anvendelse ved overtrædelser kategoriseret som "mest alvorlige overtrædelser"; eksempelvis tilfælde hvor der anvendes en falsk anordning, der kan ændre takografens registreringer (takografforordningens artikel 32, stk. 3), som f.eks. en magnet, ligesom det for virksomhedens vedkommende ikke finder anvendelse i de tilfælde, hvor det er virksomheden selv, der overtræder bestemmelserne i køre- og hviletidsforordningen, takografforordningen, køre- og hviletidsbekendtgørelsen eller lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere. En mobil lønmodtager og en virksomhed kan således pålægges en bøde svarende til bødeloftet for overtrædelser, hvor bødeloftet finder anvendelse, med tillæg af eventuelle bøder for de "mest alvorlige overtrædelser", hvor bødeloftet ikke finder anvendelse. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.2.2. i bemærkningerne til lovforslag nr. L 158 fremsat den 15. marts 2007 (Folketinget 2016/17).

Tilsvarende er der ved bekendtgørelse nr. 660 af 19. maj 2022 om ændring af bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd, der udfører mobile vejtransportaktiviteter indført et bødeloft for den selvstændige vognmands samlede bøde i forbindelse med overtrædelser af køre- og hviletidsforordningen, takografforordningen, køre- og hviletidsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.

Er ejeren eller brugeren af køretøjet således identisk med føreren gælder bødeloftet for en virksomhed på 60.000 kr. Er ejeren eller brugeren af køretøjet derimod ikke identisk med føreren, kan den samlede bøde for føreren i kontrolperioden maksimalt udgøre 30.000 kr. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor om, hvornår bødeloftet ikke finder anvendelse samt til afsnit 2.2.2.2. i bemærkningerne til lovforslag nr. L 158 fremsat den 15. marts 2007 (Folketinget 2016/17).

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslag nr. 160 fremsat den 6. april 2022 (Folketinget 2021-22).

5.1.2. Sanktionstolerance

Der anvendes en sanktionstolerance svarende til den margin, der er indarbejdet i Kommissionens forordning (EU) 2016/403.

For så vidt angår den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid skal den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand have arbejdet mellem 56 timer og 59 timer og 59 minutter, for at overskridelsen kategoriseres som en alvorlig overtrædelse (SI). Har den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand haft en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på under 56 timer, er forholdet omfattet af sanktionstolerancen.

For så vidt angår den maksimale ugentlige arbejdstid på 60 timer skal den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand have arbejdet mellem 65 timer og 69 timer og 59 minutter, for at overskridelsen kategoriseres som en alvorlig overtrædelse (SI). Har den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand haft en maksimal ugentlig arbejdstid på under 65 timer, er forholdet omfattet af sanktionstolerancen.

Tilsvarende marginer er indarbejdet i Kommissionens forordning vedrørende pauser og natarbejde, og vil blive gennemgået under de enkelte bestemmelser.

5.1.3. Særlige undtagelsesmuligheder i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

I lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere § 3, stk. 6, fremgår det, at referenceperioden på 4 måneder i stk. 1, 1. pkt., af objektive eller tekniske grunde eller af hensyn til arbejdets tilrettelæggelse ved kollektiv overenskomst eller aftaler mellem arbejdsmarkedets parter kan fastsættes til højst 6 måneder.

Det fremgår endvidere af § 9 i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere, at beskæftigelsesministeren efter forhandlinger med arbejdsmarkedets parter og efter forhandling med Færdselsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler vedrørende udnyttelse af de i vejtransportdirektivet om arbejdstid indeholdte undtagelsesmuligheder.

Der skal både ved kontrollen og sanktioneringen af overskridelser af reglerne om gennemsnitlig og maksimal ugentlig arbejdstid og natarbejde tages hensyn til sådanne fastsatte undtagelser.

6. Gennemgang af reglerne i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere og bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

6.1. Gennemsnitlig ugentlig arbejdstid

6.1.1. Reglen

6.1.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

§ 3, stk. 1, 1. pkt.: Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid må ikke overstige 48 timer beregnet over en referenceperiode på 4 måneder, jf. dog stk. 6.

§ 3, stk. 2: Hvis den mobile lønmodtager udfører arbejde for mere end én arbejdsgiver, medregnes det arbejde, der er udført for andre arbejdsgivere, ved opgørelsen af den ugentlige arbejdstid.

§ 3, stk. 6: Den referenceperiode, der er nævnt i stk. 1, 1. pkt., kan af objektive eller tekniske grunde eller af hensyn til arbejdets tilrettelæggelse ved kollektiv overenskomst eller aftaler mellem arbejdsmarkedets parter fastsættes til højst seks måneder.

6.1.1.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

§ 3, stk. 1, 1. pkt.: Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid må ikke overstige 48 timer beregnet over en periode på 6 måneder.

§ 3, stk. 2: Pauser, jf. § 4, stk. 2, og hviletid, jf. forordning (EF) nr. 561/2006 eller, hvis denne ikke finder anvendelse, jf. AETR-overenskomsten, medregnes ikke til arbejdstiden.

6.1.2. Definitioner

6.1.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor lønmodtageren er på sin arbejdsplads og står til arbejdsgiverens disposition under udførelse af sin beskæftigelse eller sine opgaver. Pauser, hviletid og rådighedstid som defineret i stk. 4 medregnes ikke til arbejdstiden, hvis arbejdsmarkedets parter ikke via kollektiv overenskomst har indgået aftale om kompensation for eller begrænsning af rådighedstid.

"Rådighedstid" (§ 2, stk. 4): Andre tidsrum end pauser og hviletid, hvor den mobile lønmodtager ikke skal forblive på sin arbejdsplads, men skal være parat til at udføre arbejdsopgaver, herunder at genoptage kørslen, ved en eventuel anmodning herom. For at et tidsrum kan betragtes som rådighedstid, er det en betingelse, at den mobile lønmodtager på forhånd har kendskab til placeringen af disse tidsrum og den forventede varighed heraf. For mobile lønmodtagere, der kører i hold, er den tid, der under kørslen tilbringes ved siden af føreren eller i køje, rådighedstid.

"Uge": Perioden mellem mandag kl. 00.00 og søndag kl. 24.00.

6.1.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor den selvstændige vognmand er på sin arbejdsplads og udfører sin beskæftigelse eller sine opgaver bortset fra generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til den pågældende transport. Der er navnlig tale om følgende aktiviteter:

- 1) Kørsel,
- 2) På- og aflæsning,
- 3) Hjælp i forbindelse med passagerers ind- og udstigning af køretøjet,
- 4) Rengøring og teknisk vedligeholdelse,
- 5) Ethvert andet arbejde, der har til formål at sikre køretøjets, lastens og passagerernes sikkerhed eller at opfylde lov- eller forskriftsmæssige forpligtelser, der specifikt knytter sig til den pågældende transport, herunder opsyn med på- og aflæsning, administrative formaliteter med politi, toldvæsen, indrejsemyndigheder osv.

"Uge": Perioden mellem mandag kl. 00.00 og søndag kl. 24.00.

6.1.3. Beregningen

6.1.3.1. Mobile lønmodtagere

Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for mobile lønmodtagere må ikke overstige 48 timer beregnet over en referenceperiode på 4 måneder.

Der kan ved kollektiv overenskomst eller aftaler mellem arbejdsmarkedets parter fastsættes en referenceperiode på højst 6 måneder.

Referenceperioden er en hvilken som helst periode på 4 eller 6 måneder.

Det betyder, at den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid på et hvilket som helst tidspunkt ikke må overstige grænsen på de 48 timer, når man går henholdsvis 4 eller 6 måneder tilbage i tiden.

Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid opgøres efter følgende beregning:

$$\frac{\text{Samlet arbejdstid i referenceperioden/timer}}{\text{Antal arbejdsuger i referenceperioden}} = \text{Gennemsnitlig arbejdstid/uge}$$

Ferie, feriefridage, sygdoms- og orlovsperioder skal holdes uden for beregningen af gennemsnittet på 48 timer. Det betyder i forhold til en lønmodtager, at hvis der eksempelvis har været afholdt en uges ferie inden for de sidste 4 måneder og desuden har været tale om en uges sygdom i perioden, så fratrækkes i alt 2 uger fra antallet af uger i løbet af de sidste 4 måneder. Det antal timer, som lønmodtageren faktisk har arbejdet i perioden, divideres med antallet af uger, jf. ovenfor, hvorved den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid over de 4 måneder fratrukket de 2 uger fremkommer.

De arbejdstimer, hvor lønmodtageren eventuelt har udført undtaget kørsel, samt de timer, der er arbejdet for en eventuel anden arbejdsgiver, skal indgå i beregningen, jf. pligten til registrering og opbevaring i § 3, stk. 3 og 4, i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere.

De arbejdstimer, hvor lønmodtageren eventuelt har udført arbejde som sikkerhedsrepræsentant eller deltaget i obligatorisk uddannelse skal ligeledes indgå i beregningen af den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid.

6.1.3.2. *Selvstændige vognmænd*

Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for selvstændige vognmænd må ikke overstige 48 timer beregnet over en referenceperiode på 6 måneder.

Referenceperioden er en hvilken som helst periode på 6 måneder.

Det betyder, at den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid på et hvilket som helst tidspunkt ikke må overstige grænsen på de 48 timer, når man går 6 måneder tilbage i tiden.

Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid opgøres efter følgende beregning:

$$\frac{\text{Samlet arbejdstid i referenceperioden/timer}}{\text{Antal arbejdsuger i referenceperioden}} = \text{Gennemsnitlig arbejdstid/uge}$$

De arbejdstimer, hvor den selvstændige vognmand eventuelt har udført undtaget kørsel skal indgå i beregningen, jf. pligten til registrering og opbevaring i § 3, stk. 3 og 4, i bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.

Administrativt arbejde, der specifikt knytter sig til en konkret transport, herunder tilbudsgivning og fakturering, skal ligeledes indgå i beregningen, jf. § 2, stk. 3, i bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd. Generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til en konkret transport, er ikke omfattet af arbejdstiden, og skal derfor ikke indgå i beregningen. Dette gælder f.eks. revisorbesøg, møde med banken, bogføring, evt. lønafregning og generel egenkontrol af køre- og hviletid.

6.1.4. Sanktioner

En overskridelse af den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid anses som én overtrædelse. Dvs. der vil i en kontrolperiode alene kunne blive tale om én overtrædelse pr. mobil lønmodtager/selvstændig vognmand.

Der anvendes en sanktionstolerance svarende til den margin, der er indarbejdet i Kommissionens forordning (EU) 2016/403.

For så vidt angår den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid skal den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand have arbejdet mellem 56 timer og 59 timer og 59 minutter, for at

overskridelsen kategoriseres som en alvorlig overtrædelse (SI), og 60 timer og derover for at overskridelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse (VSI).

Har den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand haft en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på under 56 timer, er forholdet omfattet af sanktionstolerancen.

En alvorlig overtrædelse sanktioneres med 1.000 kr. til den mobile lønmodtager og 2.000 kr. til virksomheden/den selvstændige vognmand.

En meget alvorlig overtrædelse sanktioneres med 3.000 kr. til den mobile lønmodtager og 6.000 kr. til virksomheden/den selvstændige vognmand.

6.2. Maksimal ugentlig arbejdstid

6.2.1. Reglen

6.2.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

§ 3, stk. 1, 2. pkt.: Der kan højst arbejdes 60 timer i en enkelt uge, medmindre der er tale om vejtransport, der er omfattet af artikel 8, stk. 6 a, i forordning (EF) 561/2006 eller, hvis denne ikke finder anvendelse, af AETR-overenskomstens artikel 8, stk. 6 b.

§ 3, stk. 2: Hvis den mobile lønmodtager udfører arbejde for mere end én arbejdsgiver, medregnes det arbejde, der er udført for andre arbejdsgivere, ved opgørelsen af den ugentlige arbejdstid.

6.2.1.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

§ 3, stk. 1, 2. pkt.: Der kan højst arbejdes 60 timer i en enkel uge, medmindre der er tale om vejtransporter, der er omfattet af artikel 8, stk. 6 a, i forordning (EF) nr. 561/2006 eller, hvis denne ikke finder anvendelse, af AETR-overenskomsten.

§ 3, stk. 2: Pauser, jf. § 4, stk. 2, og hviletid, jf. forordning (EF) nr. 561/2006 eller, hvis denne ikke finder anvendelse, jf. AETR-overenskomsten, medregnes ikke til arbejdstiden.

6.2.2. Definitioner

6.2.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor lønmodtageren er på sin arbejdsplads og står til arbejdsgiverens disposition under udførelse af sin beskæftigelse eller sine opgaver. Pauser, hviletid og rådighedstid som defineret i stk. 4 medregnes ikke til arbejdstiden, hvis arbejdsmarkedets parter ikke via kollektiv overenskomst har indgået aftale om kompensation for eller begrænsning af rådighedstid.

"Rådighedstid" (§ 2, stk. 4): Andre tidsrum end pauser og hviletid, hvor den mobile lønmodtager ikke skal forblive på sin arbejdsplads, men skal være parat til at udføre arbejdsopgaver, herunder at genoptage kørslen, ved en eventuel anmodning herom. For at et tidsrum kan betragtes som rådighedstid, er det en betingelse, at den mobile lønmodtager på forhånd har kendskab til placeringen af disse tidsrum og den forventede varighed heraf. For mobile lønmodtagere, der kører i hold, er den tid, der under kørslen tilbringes ved siden af føreren eller i køje, rådighedstid.

"Uge": Perioden mellem mandag kl. 00.00 og søndag kl. 24.00.

6.2.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor den selvstændige vognmand er på sin arbejdsplads og udfører sin beskæftigelse eller sine opgaver bortset fra generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til den pågældende transport. Der er navnlig tale om følgende aktiviteter:

- 1) Kørsel,

- 2) På- og aflæsning,
- 3) Hjælp i forbindelse med passagerers ind- og udstigning af køretøjet,
- 4) Rengøring og teknisk vedligeholdelse,
- 5) Ethvert andet arbejde, der har til formål at sikre køretøjets, lastens og passagerernes sikkerhed eller at opfylde lov- eller forskriftsmæssige forpligtelser, der specifikt knytter sig til den pågældende transport, herunder opsyn med på- og aflæsning, administrative formaliteter med politi, toldvæsen, indrejsemyndigheder osv.

"Uge": Perioden mellem mandag kl. 00.00 og søndag kl. 24.00.

6.2.3. Beregningen

6.2.3.1. Mobile lønmodtagere

Der kan højst arbejdes 60 timer i en enkelt uge, medmindre der er tale om vejtransport, der er omfattet af artikel 8, stk. 6 a, i køre- og hviletidsforordningen eller, hvis denne ikke finder anvendelse, af AETR-overenskomstens artikel 8, stk. 6 b.

De arbejdstimer, hvor lønmodtageren eventuelt har udført arbejde som sikkerhedsrepræsentant eller deltaget i obligatorisk uddannelse, skal indgå i beregningen af den maksimale ugentlige arbejdstid.

De arbejdstimer, hvor lønmodtageren eventuelt har udført undtaget kørsel, samt de timer, der er arbejdet for en eventuel anden arbejdsgiver, skal ligeledes indgå i beregningen, jf. pligten til registrering og opbevaring i § 3, stk. 3 og 4, i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere.

Hvis en lønmodtager i en uge udelukkende udfører undtaget kørsel, er lønmodtageren efter Færdselsstyrelsens opfattelse ikke omfattet af § 3, stk. 1, 2. pkt., i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere. Se nærmere om definitionen af "uge" i afsnit 6.2.2.1.

Eksempel:

Hvis en lønmodtager i uge 1 udfører kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen, i uge 2 udfører "blandet kørsel", det vil sige både kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen og undtaget kørsel, og i uge 3 udfører undtaget kørsel, kan lønmodtageren i uge 1 og i uge 2 højst arbejde 60 timer, mens lønmodtagerens arbejdstid i uge 3 ikke begrænses af lovens § 3, stk. 1, 2. pkt., om maksimal ugentlig arbejdstid, idet reglen ikke gælder for lønmodtagere, der i en uge udelukkende udfører undtaget kørsel.

6.2.3.2. Selvstændige vognmænd

Der kan højst arbejdes 60 timer i en enkelt uge, medmindre der er tale om vejtransport, der er omfattet af artikel 8, stk. 6 a, i køre- og hviletidsforordningen eller, hvis denne ikke finder anvendelse, af AETR-overenskomstens artikel 8, stk. 6 b

De arbejdstimer, hvor den selvstændige vognmand eventuelt har udført undtaget kørsel, skal indgå i beregningen, jf. pligten til registrering og opbevaring i § 3, stk. 3 og 4, i bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.

Hvis en selvstændig vognmand i en uge udelukkende udfører undtaget kørsel, er den selvstændige vognmand efter Færdselsstyrelsens opfattelse ikke omfattet af § 3, stk. 1, 2. pkt., i bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd. Se nærmere om definitionen af "uge" i afsnit 6.2.2.2.

Eksempel:

Hvis en selvstændig vognmand i uge 1 udfører kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen, i uge 2 udfører "blandet kørsel", det vil sige både kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen og undtaget kørsel, og i uge 3 udfører undtaget kørsel, kan den selvstændige vognmand i uge 1 og i uge 2 højst arbejde 60 timer, mens den selvstændige vognmands arbejdstid i uge 3 ikke

begrænses af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, 2. pkt., om maksimal ugentlig arbejdstid, idet reglen ikke gælder for selvstændige vognmænd, der i en uge udelukkende udfører undtaget kørsel.

Administrativt arbejde, der specifikt knytter sig til en konkrete transport, herunder tilbudsgivning og fakturering skal ligeledes indgå i beregningen, jf. § 2, stk. 3, i bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd. Generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til en konkret transport, er ikke omfattet af arbejdstiden, og skal derfor ikke indgå i beregningen. Dette gælder f.eks. revisorbesøg, møde med banken, bogføring, evt. lønafregning og generel egenkontrol af køre- og hviletid.

6.2.4. Sanktioner

Der anvendes en sanktionstolerance svarende til den margin, der er indarbejdet i Kommissionens forordning (EU) 2016/403.

For så vidt angår den maksimale ugentlige arbejdstid skal den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand have arbejdet mellem 65 timer og 69 timer og 59 minutter, for at overskridelsen kategoriseres som en alvorlig overtrædelse (SI), og 70 timer og derover for at overskridelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse (VSI).

Har den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand haft en maksimal ugentlig arbejdstid på under 65 timer, er forholdet omfattet af sanktionstolerancen.

En alvorlig overtrædelse sanktioneres med 1.000 kr. til den mobile lønmodtager og 2.000 kr. til virksomheden/den selvstændige vognmand.

En meget alvorlig overtrædelse sanktioneres med 3.000 kr. til den mobile lønmodtager og 6.000 kr. til virksomheden/den selvstændige vognmand.

6.3. Afholdelse af pauser

6.3.1. Reglen

6.3.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

§ 4, stk. 1: Mobile lønmodtagere må ikke arbejde mere end 6 timer i træk uden pauser.

§ 4, stk. 2: Arbejdet skal afbrydes med en pause med en samlet længde på mindst

- 1) 30 minutter, hvis den samlede arbejdstid er på 6-9 timer
- 2) 45 minutter, hvis den samlede arbejdstid er på mere end 9 timer.

§ 4, stk. 3: Pauserne kan opdeles i perioder, dog ikke i tidsrum under 15 minutter.

§ 4, stk. 4: Bestemmelserne i forordning (EF) nr. 561/2006 eller, hvis denne ikke finder anvendelse, i AETR-overenskomsten om pauser i kørslen for førere finder samtidig anvendelse.

6.3.1.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

§ 4, stk. 1: Selvstændige vognmænd må ikke arbejde mere end 6 timer i træk uden pause.

§ 4, stk. 2: Arbejdet skal afbrydes med en pause med en samlet længde på mindst:

- 1) 30 minutter, hvis den samlede arbejdstid er på 6-9 timer.
- 2) 45 minutter, hvis den samlede arbejdstid er på mere end 9 timer.

§ 4, stk. 3: Pauserne kan opdeles i perioder på mindst 15 minutter.

§ 4, stk. 4: Bestemmelserne i forordning (EF) nr. 561/2006 eller, hvis denne ikke finder anvendelse, i AETR-overenskomsten om pauser i kørslen for førere finder samtidig anvendelse.

6.3.2. Definitioner

6.3.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor lønmodtageren er på sin arbejdsplads og står til arbejdsgiverens disposition under udførelse af sin beskæftigelse eller sine opgaver. Pauser, hviletid og rådighedstid som defineret i stk. 4 medregnes ikke til arbejdstiden, hvis arbejdsmarkedets parter ikke via kollektivt overenskomst har indgået aftale om kompensation for eller begrænsning af rådighedstid.

"Rådighedstid" (§ 2, stk. 4): Andre tidsrum end pauser og hviletid, hvor den mobile lønmodtager ikke skal forblive på sin arbejdsplads, men skal være parat til at udføre arbejdsopgaver, herunder at genoptage kørslen, ved en eventuel anmodning herom. For at et tidsrum kan betragtes som rådighedstid, er det en betingelse, at den mobile lønmodtager på forhånd har kendskab til placeringen af disse tidsrum og den forventede varighed heraf. For mobile lønmodtagere, der kører i hold, er den tid, der under kørslen tilbringes ved siden af føreren eller i køje, rådighedstid.

6.3.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor den selvstændige vognmand er på sin arbejdsplads og udfører sin beskæftigelse eller sine opgaver bortset fra generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til den pågældende transport. Der er navnlig tale om følgende aktiviteter:

- 1) Kørsel,
- 2) På- og aflæsning,
- 3) Hjælp i forbindelse med passagerers ind- og udstigning af køretøjet,
- 4) Rengøring og teknisk vedligeholdelse,
- 5) Ethvert andet arbejde, der har til formål at sikre køretøjets, lastens og passagerernes sikkerhed eller at opfylde lov- eller forskriftsmæssige forpligtelser, der specifikt knytter sig til den pågældende transport, herunder opsyn med på- og aflæsning, administrative formaliteter med politi, toldvæsen, indrejsemyndigheder osv.

6.3.3. Beregningen

6.3.3.1. Mobile lønmodtagere

Mobile lønmodtagere må maksimalt arbejde 6 timer i træk uden pause.

Hvis der arbejdes mere end 6 timer, men ikke over 9 timer, skal arbejdet afbrydes med en pause på mindst 30 minutter, og 45 minutter, hvis der arbejdes mere end 9 timer.

Pauser kan opdeles, men skal mindst være på 15 minutter.

Lønmodtageren skal således afholde pause senest efter 6 timers arbejde, men pausen kan godt afholdes, inden der er gået 6 timer.

Særligt om registrering af "pause" ved flermandsbetjening

Såfremt der er flere førere om bord på et køretøj for at udføre kørsel, skal den tid, som en medfører (fører 2) tilbringer ved siden af fører 1, der faktisk fører køretøjet, registreres som "rådighedstid". Af den tid, som fører 2 registrerer som "rådighedstid", og som tilbringes ved siden af den fører, der fører køretøjet, kan en periode på 45 minutter anses for at være en pause. Dette forudsat, at den fører, der tager pausen, opfylder betingelserne for flermandsbetjening, og ikke assisterer den fører, der fører køretøjet. Der henvises i øvrigt til køre- og hviletidsforordningens artikel 7, 3. afsnit.

De arbejdstimer, hvor lønmodtageren eventuelt har udført undtaget kørsel, samt de timer, der er arbejdet for en eventuel anden arbejdsgiver, skal indgå i beregningen af, hvornår lønmodtageren skal afholde pause.

Eksempler:

Hvis en lønmodtager udfører kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen mandag og tirsdag og gør rent om natten i samme virksomhed fra onsdag til fredag, skal lønmodtageren afholde pauser i arbejdstiden i henhold til lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere - og i henhold til køre- og hviletidsforordningens bestemmelser om pauser i køretiden - om mandagen og om tirsdagen, mens reglerne om pauser i lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet anvendes på arbejdet på de øvrige dage.

Hvis en lønmodtager udfører kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen mandag og tirsdag, og onsdag til fredag udfører undtaget kørsel for samme eller anden virksomhed, skal lønmodtageren afholde pauser i arbejdstiden i henhold til lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere – og i henhold til køre- og hviletidsforordningens bestemmelser om pauser i køretiden – om mandagen og om tirsdagen, mens lønmodtageren ikke er forpligtet til at afholde pauser onsdag til fredag, idet pausereglen i lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet ikke gælder for mobile lønmodtagere.

Hvis en lønmodtager indleder sin arbejdsdag med at udføre 3 timers kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen, og derefter gør rent i virksomheden i 3 timer, har lønmodtageren arbejdet 6 timer i træk, og skal derfor afholde en pause i henhold til lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere.

Hvis en lønmodtager indleder sin arbejdsdag med at udføre 3 timers kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen, og derefter udfører 3 timers undtaget kørsel, har lønmodtageren arbejdet 6 timer i træk, og skal derfor afholde en pause i henhold til lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere.

Hvis en lønmodtager indleder sin arbejdsdag med at udføre 3 timers undtaget kørsel, og derefter udfører kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen i 3 timer, har lønmodtageren arbejdet 6 timer i træk, og skal derfor afholde pause i henhold til lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere.

6.3.3.2. Selvstændige vognmænd

Selvstændige vognmænd må maksimalt arbejde 6 timer i træk uden pause.

Hvis der arbejdes mere end 6 timer, men ikke over 9 timer, skal arbejdet afbrydes med en pause på mindst 30 minutter, og 45 minutter, hvis der arbejdes mere end 9 timer.

Pauser kan opdeles, men skal mindst være på 15 minutter.

Den selvstændige vognmand skal således afholde pause senest efter 6 timers arbejde, men pausen kan godt afholdes, inden der er gået 6 timer.

De arbejdstimer, hvor den selvstændige vognmand eventuelt har udført undtaget kørsel, skal indgå i beregningen af, hvornår den selvstændige vognmand skal afholde pause.

Eksempler:

Hvis en selvstændig vognmand udfører kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen mandag og tirsdag, og onsdag til fredag udfører undtaget kørsel, skal den selvstændige vognmand afholde pauser i arbejdstiden i henhold til bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd – og i henhold til køre- og hviletidsforordningens bestemmelser om pauser i køretiden – om mandagen og om tirsdagen, mens den selvstændige vognmand ikke er forpligtet til at afholde pauser onsdag til fredag.

Hvis en selvstændig vognmand indleder sin arbejdsdag med at udføre 3 timers kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen, og derefter udfører 3 timers undtaget kørsel, har den selvstændige vognmand arbejdet 6 timer i træk, og skal derfor afholde en pause i henhold til bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.

Hvis en selvstændig vognmand indleder sin arbejdsdag med at udføre 3 timers undtaget kørsel, og derefter udfører kørsel omfattet af køre- og hviletidsforordningen i 3 timer, har den selvstændige vognmand arbejdet 6 timer i træk, og skal derfor afholde pause i henhold til bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd.

6.3.4. Sanktioner

Der anvendes en sanktionstolerance svarende til den margin, der er indarbejdet i Kommissionens forordning (EU) 2016/403.

For så vidt angår obligatorisk afholdelse af pause skal den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand ved arbejdstid på mellem 6 og 9 timer have afholdt en pause på mellem 11 og 20 minutter, for at overtrædelsen kategoriseres som en alvorlig overtrædelse (SI), og på 10 minutter eller derunder for at overtrædelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse (VSI).

Har den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand afholdt en pause på over 20 minutter, er forholdet omfattet af sanktionstolerancen.

Eksempler (ej overtrædelse):

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 6 timer, har en pause på 15 minutter, arbejder 2 timer, har en pause på 15 minutter og arbejder 1 time.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 3 timer, har en pause på 15 minutter, arbejder 3 timer, har en pause på 15 minutter og arbejder 3 timer.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 4 timer, har en pause på 30 minutter og arbejder 5 timer.

Eksempler (+ overtrædelse):

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 6 timer, har en pause på 15 minutter og arbejder 3 timer. Overtrædelsen kategoriseres som en alvorlig overtrædelse.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 4 timer, har en pause på 15 minutter og arbejder 5 timer. Overtrædelsen kategoriseres som en alvorlig overtrædelse.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 6 timer, har en pause på 10 minutter og arbejder 3 timer. Overtrædelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 4 timer, har en pause på 10 minutter og arbejder 5 timer. Overtrædelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 6 timer og 30 minutter, har en pause på 30 minutter og arbejder 2 timer og 30 minutter. Overtrædelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse, idet der er arbejdet mere end 6 timer i træk uden pause.

For så vidt angår obligatorisk afholdelse af pause skal den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand ved arbejdstid på over 9 timer have afholdt en pause på mellem 21 og 30 minutter, for at overtrædelsen kategoriseres som en alvorlige overtrædelse (SI), og på 20 minutter eller derunder for at overtrædelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse (VSI).

Har den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand afholdt en pause på over 30 minutter, er forholdet omfattet af sanktionstolerancen.

Eksempler (ej overtrædelse):

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 6 timer, har en pause på 30 minutter, arbejder 3 timer, har en pause på 15 minutter og arbejder 1 time.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 3 timer, har en pause på 15 minutter, arbejder 3 timer, har en pause på 15 minutter og arbejder 1 time.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 5 timer, har en pause på 45 minutter og arbejder 5 timer.

Eksempler (+ overtrædelse):

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 6 timer, har en pause på 25 minutter og arbejder 4 timer. Overtrædelsen kategoriseres som en alvorlig overtrædelse.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 4 timer, har en pause på 25 minutter og arbejder 6 timer. Overtrædelse kategoriseres som en alvorlig overtrædelse.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 6 timer, har en pause på 15 minutter og arbejder 4 timer. Overtrædelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 4 timer, har en pause på 15 minutter og arbejder 6 timer. Overtrædelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse.

Lønmodtageren/den selvstændige vognmand arbejder 6 timer og 30 minutter, har en pause på 45 minutter og arbejder 4 timer. Overtrædelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse, idet der er arbejdet mere end 6 timer i træk uden pause.

En alvorlig overtrædelse sanktioneres med 1.000 kr. til den mobile lønmodtager og 2.000 kr. til virksomheden/den selvstændige vognmand.

En meget alvorlig overtrædelse sanktioneres med 3.000 kr. til den mobile lønmodtager og 6.000 kr. til virksomheden/den selvstændige vognmand.

6.4. Natarbejde

6.4.1. Reglen

6.4.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

§ 6: Mobile lønmodtageres daglige arbejdstid må ikke overstige 10 timer inden for et tidsrum på 24 timer, hvor der udføres natarbejde.

6.4.1.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

§ 5: Selvstændige vognmænds daglige arbejdstid må ikke overstige 10 timer inden for et tidsrum på 24 timer, hvor der udføres natarbejde.

6.4.2. Definitioner

6.4.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

"Natperiode" (§2, stk. 5): Tidsrummet mellem kl. 01.00 og 05.00, medmindre det ved kollektiv overenskomst er fastsat, at et andet tidsrum på 4 timer mellem kl. 00.00 og 07.00 skal betragtes som natperiode.

"Natarbejde" (§ 2, stk. 6): Alt arbejde, der udføres i natperioden.

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor lønmodtageren er på sin arbejdsplads og står til arbejdsgiverens disposition under udførelse af sin beskæftigelse eller sine opgaver. Pauser,

hviletid og rådighedstid som defineret i stk. 4 medregnes ikke til arbejdstiden, hvis arbejdsmarkedets parter ikke via kollektiv overenskomst har indgået aftale om kompensation for eller begrænsning af rådighedstid.

"Rådighedstid" (§ 2, stk. 4): Andre tidsrum end pauser og hviletid, hvor den mobile lønmodtager ikke skal forblive på sin arbejdsplads, men skal være parat til at udføre arbejdsopgaver, herunder at genoptage kørslen, ved en eventuel anmodning herom. For at et tidsrum kan betragtes som rådighedstid, er det en betingelse, at den mobile lønmodtager på forhånd har kendskab til placeringen af disse tidsrum og den forventede varighed heraf. For mobile lønmodtagere, der kører i hold, er den tid, der under kørslen tilbringes ved siden af føreren eller i køje, rådighedstid.

6.4.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

"Natperiode" (§ 2, stk. 4): Ethvert tidsrum på mindst 4 timer mellem kl. 00.00 og kl. 07.00.

"Natarbejde" (§ 2, stk. 5): Alt arbejde, der udføres i natperioden.

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor den selvstændige vognmand er på sin arbejdsplads og udfører sin beskæftigelse eller sine opgaver bortset fra generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til den pågældende transport. Der er navnlig tale om følgende aktiviteter:

- 1) Kørsel,
- 2) På- og aflæsning,
- 3) Hjælp i forbindelse med passagerers ind- og udstigning af køretøjet,
- 4) Rengøring og teknisk vedligeholdelse,
- 5) Ethvert andet arbejde, der har til formål at sikre køretøjets, lastens og passagerernes sikkerhed eller at opfylde lov- eller forskriftsmæssige forpligtelser, der specifikt knytter sig til den pågældende transport, herunder opsyn med på- og aflæsning, administrative formaliteter med politi, toldvæsen, indrejsemyndigheder osv.

6.4.3. Beregningen

6.4.3.1. Mobile lønmodtagere

Den daglige arbejdstid må ikke overstige 10 timer inden for et tidsrum på 24 timer, hvor der udføres natarbejde. Beregningsperioden for den daglige arbejdstid inden for et tidsrum på 24 timer, hvor der udføres natarbejde, er i denne sammenhæng en hvilken som helst periode bestående af 24 timer.

Natperioden for mobile lønmodtagere ligger som hovedregel mellem kl. 01.00 og kl. 05.00. Denne placering kan dog fraviges ved kollektiv overenskomst. I det tilfælde skal natperioden udgøre mindst 4 timer og placeres i tidsrummet mellem kl. 00.00 og kl. 07.00.

Natarbejde opstår, hvis den mobile lønmodtager arbejder i en del af/eller i hele natperioden. Dette er således gældende, uanset om man arbejder 5 minutter ind i natperioden eller i hele natperioden.

De arbejdstimer, hvor lønmodtageren eventuelt har udført undtaget kørsel, samt de timer, der er arbejdet for en eventuel anden arbejdsgiver, skal indgå i beregningen af den daglige arbejdstid.

Hvis en lønmodtager inden for et tidsrum på 24 timer, hvor der udføres natarbejde, udelukkende udfører undtaget kørsel, er lønmodtageren efter Færdselsstyrelsens opfattelse ikke omfattet af lovens § 6, om natarbejde.

6.4.3.2. Selvstændige vognmænd

Den daglige arbejdstid må ikke overstige 10 timer inden for et tidsrum på 24 timer, hvor der udføres natarbejde. Beregningsperioden for den daglige arbejdstid inden for et tidsrum på 24 timer,

hvor der udføres natarbejde, er i denne sammenhæng en hvilken som helst periode bestående af 24 timer.

Ved natperiode forstås ethvert tidsrum på mindst 4 timer mellem kl. 00.00 og kl. 07.00.

Placeringen af natperioden fastlægges af den selvstændige vognmand. Natperioden skal udgøre mindst 4 timer og placeres i tidsrummet mellem kl. 00.00 og kl. 07.00.

Natarbejde opstår, hvis den selvstændige vognmand arbejder i en del af/eller i hele natperioden. Dette er således gældende, uanset om man arbejder 5 minutter ind i natperioden eller i hele natperioden

De arbejdstimer, hvor den selvstændige vognmand eventuelt har udført undtaget kørsel, skal indgå i beregningen af den daglige arbejdstid.

Hvis en selvstændig vognmand inden for et tidsrum på 24 timer, hvor der udføres natarbejde, udelukkende udfører undtaget kørsel, er den selvstændige vognmand efter Færdselsstyrelsens opfattelse ikke omfattet af bekendtgørelsens § 5, om natarbejde.

6.4.4. Sanktioner

Der anvendes en sanktionstolerance svarende til den margin, der er indarbejdet i Kommissionens forordning (EU) 2016/403.

For så vidt angår den daglige arbejdstid ved natarbejde, skal den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand have arbejdet mellem 11 timer og 12 timer og 59 minutter, for at overskridelsen kategoriseres som en alvorlig overtrædelse (SI), og 13 timer og derover for at overskridelsen kategoriseres som en meget alvorlig overtrædelse (VSI).

Har den mobile lønmodtager eller selvstændige vognmand haft en daglig arbejdstid ved natarbejde på under 11 timer, er forholdet omfattet af sanktionstolerancen.

En alvorlig overtrædelse sanktioneres med 1.000 kr. til den mobile lønmodtager og 2.000 kr. til virksomheden/den selvstændige vognmand.

En meget alvorlig overtrædelse sanktioneres med 3.000 kr. til den mobile lønmodtager og 6.000 kr. til virksomheden/den selvstændige vognmand.

7. Krav til registrering af arbejdstid samt opbevaring og udlevering af oplysninger om registreret arbejdstid

7.1. Reglen

7.1.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

§ 3, stk. 3: Den mobile lønmodtagers arbejdsgiver skal registrere arbejdstiden for mobile lønmodtagere. Arbejdsgiveren skal skriftligt anmode den mobile lønmodtager om at aflægge regnskab for arbejde, der er udført for en anden arbejdsgiver, og den mobile lønmodtager skal skriftligt give arbejdsgiveren oplysning herom.

§ 3, stk. 4: Den mobile lønmodtagers arbejdsgiver skal opbevare de i stk. 3 nævnte oplysninger i to år efter udløbet af den periode, der udgør grundlaget for beregningen af den mobile lønmodtagers gennemsnitlige ugentlige arbejdstid.

§ 3, stk. 5: Den mobile lønmodtagers arbejdsgiver skal udlevere en kopi af de registrerede oplysninger til den mobile lønmodtager, hvis denne anmoder herom.

7.1.2. Køre- og hviletidsbekendtgørelsen

§ 7, stk. 12: Transportvirksomheden skal efter anmodning udlevere de oplysninger, der er registreret og opbevaret i medfør af § 3, stk. 3-4, i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere inden for vejtransportsektoren til Færdselsstyrelsen.

7.1.3. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

§ 3, stk. 3: Den selvstændige vognmand skal registrere sin arbejdstid.

§ 3, stk. 4: Den selvstændige vognmand skal opbevare de i stk. 3 nævnte oplysninger i 2 år efter udløbet af den periode, der udgør grundlaget for beregningen af den selvstændige vognmands gennemsnitlige ugentlige arbejdstid.

§ 3, stk. 5: Den selvstændige vognmand har pligt til efter anmodning fra Færdselsstyrelsen at indsende oplysninger om registreret arbejdstid samt dokumentation i form af oplysninger fra takograf.

7.2. Definitioner

7.2.1. Lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor lønmodtageren er på sin arbejdsplads og står til arbejdsgiverens disposition under udførelse af sin beskæftigelse eller sine opgaver. Pauser, hviletid og rådighedstid som defineret i stk. 4 medregnes ikke til arbejdstiden, hvis arbejdsmarkedets parter ikke via kollektiv overenskomst har indgået aftale om kompensation for eller begrænsning af rådighedstid.

"Rådighedstid" (§ 2, stk. 4): Andre tidsrum end pauser og hviletid, hvor den mobile lønmodtager ikke skal forblive på sin arbejdsplads, men skal være parat til at udføre arbejdsopgaver, herunder at genoptage kørslen, ved en eventuel anmodning herom. For at et tidsrum kan betragtes som rådighedstid, er det en betingelse, at den mobile lønmodtager på forhånd har kendskab til placeringen af disse tidsrum og den forventede varighed heraf. For mobile lønmodtagere, der kører i hold, er den tid, der under kørslen tilbringes ved siden af føreren eller i køje, rådighedstid.

7.2.2. Bekendtgørelse om arbejdstid for selvstændige vognmænd

"Arbejdstid" (§ 2, stk. 3): Det tidsrum, hvor den selvstændige vognmand er på sin arbejdsplads og udfører sin beskæftigelse eller sine opgaver bortset fra generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til den pågældende transport. Der er navnlig tale om følgende aktiviteter:

- 1) Kørsel,
- 2) På- og aflæsning,
- 3) Hjælp i forbindelse med passagerers ind- og udstigning af køretøjet,
- 4) Rengøring og teknisk vedligeholdelse,
- 5) Ethvert andet arbejde, der har til formål at sikre køretøjets, lastens og passagerernes sikkerhed eller at opfylde lov- eller forskriftsmæssige forpligtelser, der specifikt knytter sig til den pågældende transport, herunder opsyn med på- og aflæsning, administrative formaliteter med politi, toldvæsen, indrejsemyndigheder osv.

7.3. Hvad skal registreres som arbejdstid

7.3.1. Mobile lønmodtagere

Som arbejdstid skal registreres det tidsrum, hvor lønmodtageren er på sin arbejdsplads og står til arbejdsgiverens disposition under udførelse af sin beskæftigelse eller sine opgaver, herunder arbejde som sikkerhedsrepræsentant og deltagelse i obligatorisk uddannelse. Deltagelse i obligatorisk uddannelse, herunder kørsel der udføres som led i uddannelsen, registreres ligeledes

som arbejdstid, selvom uddannelsen afholdes væk fra arbejdspladsen, og lønmodtageren i forbindelse med uddannelsen ikke står til arbejdsgiverens disposition.

Der er navnlig tale om følgende aktiviteter, som skal registreres som arbejdstid:

- Kørsel, herunder undtaget kørsel,
- På- og aflæsning,
- Hjælp i forbindelse med passagerers ind- og udstigning af køretøjet,
- Rengøring og vedligeholdelse,
- Kontrol og sikring af lasten,
- Ventetid ved f.eks. på- og aflæsning, hvor den mobile lønmodtager skal forblive i køretøjet, klar til at arbejde, når varigheden af ventetiden ikke kendes på forhånd,
- Arbejde for anden arbejdsgiver.

Pauser, hviletid og rådighedstid skal ikke registreres som arbejdstid.

Rådighedstid er andre tidsrum end pauser og hviletid, hvor den mobile lønmodtager ikke skal blive på arbejdspladsen. Dvs. at den mobile lønmodtager kan forlade køretøjet, men være klar til efter opfordring at genoptage kørslen eller andre arbejdsopgaver. Det er en betingelse, at den mobile lønmodtager på forhånd har kendskab til placeringen af rådighedstiden og den forventede varighed heraf. Dette kendskab skal den mobile lønmodtager have enten inden udkørsel, eller senest umiddelbart inden perioden opstår.

Eksempel:

Hvis den mobile lønmodtager ankommer til virksomheden for pålæsning/aflæsning kl. 12.00 og får besked på, at dette først kan ske kl. 16.00, er tiden fra kl. 12.00 til kl. 16.00 ikke arbejdstid men rådighedstid, og indgår således ikke i beregningen af arbejdstid. Placeringen og varigheden af rådighedstiden er her kendt af den mobile lønmodtager.

Transportvirksomheden har pligt til efter anmodning at indsende de oplysninger, der er registreret og opbevaret i medfør af § 3, stk. 3-4, i lov om arbejdstid for mobile lønmodtagere til Færdselsstyrelsen.

7.3.2. Selvstændige vognmænd

Som arbejdstid skal registreres det tidsrum, hvor den selvstændige vognmand er på sin arbejdsplads og udfører sin beskæftigelse eller sine opgaver bortset fra generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til den pågældende transport.

Der er navnlig tale om følgende aktiviteter, som skal registreres som arbejdstid:

- Kørsel, herunder undtaget kørsel
- På- og aflæsning
- Hjælp i forbindelse med passagerers ind- og udstigning af køretøjet
- Rengøring og teknisk vedligeholdelse
- Ethvert andet arbejde, der har til formål at sikre køretøjets, lastens og passagerernes sikkerhed eller at opfylde lov- eller forskriftsmæssige forpligtelser, der specifikt knytter sig til den pågældende transport, herunder opsyn med på- og aflæsning, administrative formaliteter med politi, toldvæsen, indrejsemyndigheder osv.
- Administrativt arbejde, der specifikt knytter sig til den konkrete transport, herunder tilbudsgivning og fakturering.

Generelt administrativt arbejde, der ikke knytter sig til en aktuel transport, skal ikke registreres som arbejdstid. Dette er f.eks. revisorbesøg, møde med banken, bogføring, evt. lønafregning, generel egenkontrol af køre- og hviletid.

Den selvstændige vognmand har pligt til efter anmodning fra Færdselsstyrelsen at indsende oplysninger om den registrerede arbejdstid samt dokumentation i form af oplysninger fra takografen.

7.4. Sanktioner

I Kommissionens forordning (EU) 2016/403 er manglende fremlæggelse af registreringer for kontrolmyndigheden kategoriseret som en meget alvorlig overtrædelse (VSI).

Bøden udmåles som én bøde pr. dag, oplysningerne mangles for i kontrolperioden, da kontrolgrundlaget mangler.

En meget alvorlig overtrædelse sanktioneres med 6.000 kr. til virksomheden/den selvstændige vognmand.